

अध्याय 29

- 1) मद्रासी भजन मंडली (2) तेंडुलकर
बबु छोरा 3) डाक्टर कप्तान हाटे र
(4) वामन नार्वेकर आदिका कथाहरू।

मद्रासी भजन मंडली

लगभग सन् 1916 मा एउटा मद्रासी भजन मंडली पवित्र काशीको तीर्थयात्राको लागि निकल्यो। त्यो मंडलीमा एउटा पुरुष, उसकी पत्नी, छोरी र साली थिए। अभाव्यवश तिनको नाम यहाँ दिइएको छैन। बाटामा कहीं तिनले अहमदनगरको कोपर गाउँ तालुकको शिरडी गाउँमा श्री साईबाबा नामका अत्यन्त दयालु जीवन्मुक्त (ईश्वरमा पुगिसकेका) एउटा महान् सन्त बस्नु हुन्छ। वहाँ उदार हृदय भएको र विनाकारणै पनि दयाका समुद्र हुनुहुन्छ। वहाँले हरएकदिन आफ्नो भक्तहरूलाई रूपियाँ बाँड्ने गर्नुहुन्छ। वहाँले हरएकदिन आफ्नो भक्तहरूलाई रूपियाँ बाँड्ने गर्नुहुन्छ। यदि कुनै कलाकारले त्यहाँ गएर आफ्नो कलाको प्रदर्शन गर्दछ त्यसलाई पनि पुरस्कार मिल्दछ भन्ने सुन्न पुगे।

हरएक दिन दक्षिणा रूपमा बाबासँग धेरै रूपियाँ जम्मा हुन जान्थ्यो। यो रूपियाँबाट वहाँले सधैं एक रूपियाँ भक्तकोण्डाजीकी तीनवर्षकी कन्या अमनीलाई, कसैकसैलाई दुई रूपियाँदेखि पाँच रूपियाँसम्म, 6 रूपियाँ अमनीकी आमा जमलीलाई र अनि दस रूपियाँदेखि बीस रूपियाँसम्म, त्यस्तै कहिले कहिले पचास रूपियाँसम्म पनि आफ्नो इच्छानुसार अरू भक्तहरूलाई पनि दिने गर्नुहुन्थ्यो। यो सुनेर त्यो भजन मंडली शिरडीमा आएर रोकियो। मंडली ज्यादै सुन्दर भजन र गायन (गाउनु) गर्दथ्यो। तर उसको भित्री ध्येय त धन कमाउनु नै थियो। मंडलीमा तीन व्यक्ति ज्यादै नै लालची थिए। केवल मूल महिलाको मात्र स्वभाव अरूहरूकोभन्दा पूरै फरक थियो। केवल मूल महिलाको मात्र स्वभाव अरूहरूकोभन्दा पूरै फरक थियो। तिनको हृदयमा बाबाप्रति श्रद्धा तथा आदर

थियो। एकपटक मध्याह्नको आरती भै रहेको बेलामा ती महिलाको भक्ति र विश्वास देखेर बबा प्रसन्न हुनुभयो। अनि त के थियो र ? बाबाले तिनलाई उनको इष्टदेवको दर्शन दिनुभयो खालि उनलाई मात्र बाबा सीतापतिको रूपमा देखिनु भयो। अरु उपस्थित व्यक्तिहरूलाई भने सधैंकै जस्तो नै मात्र। आफ्नो प्रिय इष्टदेवको दर्शन पाएर उनी सललल पगगन पुगिन् र उनको घाँटी नै रोकिन गयो तथा आखाँबाट आँसुका धाराह बहनलागे। अनि प्रेमले कद्गद् भएर उनी ताली बजाउन लागिन्। उनीलाई यस्तो प्रकारले आनन्दित देखेर मानिसहरूलाई कौतूहल त हुनलाग्यो, तर कारण कसैलाई पनि थाहा भएको थिएन। मध्याह्न पछि उनले त्यो भेद आफ्नो पतिसँग प्रकट गरिन्। बाबाको श्रीराम स्वरूपमा उनलाई दर्शन कसरी भयो इत्यादि सबै उनले बताइन्। पतिले मेरी पत्नी ज्यादै सीधा र भावुक छ, यसैले यसलाई रामको दर्शन हुनु एउटा मनको बिकार बाहेक केही होइन भन्ने सोच्यो। उसले खालि तिम्रीलाई मात्र बाबा रामको स्वरूपमा देखिने अरूलाई भने सधैंको जस्तै नै भन्ने कुरा कहीं सम्भव हुन्छ भनेर पत्नीको कुरालाई वास्ता गरेन। पत्नीले केही प्रतिवाद गरिनन्, किनभने उनीलाई जुन प्रकारले रामको दर्शन त्यो बखतमा भएको थियो, त्यसरी नै अहिले पनि भैरहेको थियो उनको मन शान्त, स्थिर र पूरै तृप्त भैसकेको थियो।

आश्चर्यजनक दर्शन

यस्तै प्रकारले दिन बित्दै गए। एकदिन रातमा उनको पतिलाई एउटा विचित्र सपना देखिन गयो। उसले एउटा ठूलो सहरमा पुलिसले आफूलाई पकडिई डोरीले बाँधेर जेलमा हालीएको देख्यो। त्यसपछि तुरुन्तै नै उसले बाबा शान्त मुद्रामा जेलको फलामको डंडा पछाडि उसको नजिकै खडा हुनुभएको देख्यो। वहाँलाई आफ्नो नजिकै खडा भएको देखेर उसले दुःखी स्वरले प्रार्थना गर्दै भन्न लाग्यो- “हजूरको कीर्ति सुनेर नै म हजूरको श्री चरणमा आएको हूँ। अनि हजूरको यति नजिक भएर पनि म माथि यो विपत्ति किन आइपन्यो?”

बबाले भन्नुभयो- “ तिमीले आफ्नो खराब फल अवश्य नै भोग्नुपर्छ ।” यो सुनेर उसले फेरि भन्यो, “यो जीवनमा जसको कारणले गर्दा मलाई यो खराब दिन देख्ने अवसर आयो, त्यस्तो कर्म गरेको सम्झना छैन ।” बाबाले भन्नुभयो- “यदि यो जन्ममा नगरेको भए बितेको जन्ममा अवश्य नै कुनै खराब कर्म गरेको होउला ।” त्यसमा उसले भन्नलाग्यो- “ मलाई त आफ्नो बितेको जन्मको कुनै सम्झना छैन । तर एकछिन कुनै खराब कर्म हुन नै गएको रहेछ भन्ने मानौं भने हजूरकहाँ आएपछि त त्यो त जसरी सुकेको घाँस आगोबाट तुरून्तै भस्म हुन्छ त्यसरी नै भस्म हुनु पर्दछ । बाबाले सोध्नुभयो, - “ के तिमीलाई साँच्चै यस्तो पक्का विश्वास छ? उसले भन्यो हो, छ ।”

बबाले उसलाई आँखा बन्द गर्न भन्नुभयो र जब उसले आँखा बन्द गर्‍यो, त्यतिबेला उसले कुनै बोझिलो वस्तु खसेको आवाज सुन्यो । आँखा खोल्दा उसले आफूलाई जेलबाट मुक्त पायो । तर साथै पुलिस तल खसेर पल्टिएको छ र उसको शरीरबाट रगत बगिरहेको छ । यो देखेर ऊ ज्यादै डराएको नजरले बाबा तर्फ हेर्न लाग्यो । बाबाले भन्नुभयो- “बच्चू! टब तिमीलाई पूरै दण्ड दिहने छ । पुलिस - अधिकारी अहिल्यै आएर तिमीलाई पकड्ने छ ।” अनि उसले दुःखी स्वरमा प्रार्थना गर्दै भन्न लाग्यो “हजूर बाहेक मेरो रक्षा अरु कसले गर्न सक्दछ? मेरो त एक मात्र हजूर नै सहारा हुनुहुन्छ । भगवान्! मलाई कुनै किसिमले बचाइदिनोस् ।”

त्यसपछि बाबाले फेरि उसलाई आँखा बन्द गर्न भन्नुभयो “आँखा खोल्दा उसले आफूलाई पूरै मुक्त भएर कारागार बाहिर खडा भएको र आफ्नो नजिक बाबा खडा हुनु भएको देख्यो ।” अनि त ऊ बाबाका श्री चरणमा पर्न पुग्यो ।

बबाले सोध्नुभयो,- “मलाई बताऊ त, तिमी यो ढोग र अधिको ढोगमा कुनै प्रकारको फरक छ, छैन? यसको उत्तर राम्रोसँग सोचेर देऊ ।”

उसले भन्यो- “ आकाश र पातालमा जो फरक छ, त्यस्तै फरक मेरो पहिलो र यो ढोगमा छ। मेरा पहिलो ढोग खालि धन प्राप्तिको आशाले भएको थियो। तर यो ढोग मैले हजूरलाई ईश्वर जानेर नै गरेको छु। पहिले मेरो धारणा मुसलमान हुनु भएकाले हजूर हिन्दूहरूको धर्म भ्रष्ट गरिरहनु भएको छ भन्ने थियो।”

बाबाले सोध्नुभयो,- “ के तिम्रो मुसलमान गुरुहरूमा विश्वास छैन?” जवाफमा उसले भन्यो “छैन हजूर।” अनि बाबाले फेरि सोध्न लाग्नुभयो “के तिम्रो घरमा एउटा पंजा (हातको छापा) छैन? के तिम्री ताबूत (मुसलमानहरूको मुर्हरम चाडमा बनाइएको पालकी जस्तो रंगी-बिरंगी डोली) को पूजा गर्दैनौ? तिम्रो घरमा अहिल्यै पनि एउटी काडबीबी नामकी देवी छन् जसको अगाडि तिम्री विवाह तथा धार्मिक अवसरहरूमा कुराको भीख माग्ने गर्दछौ”

आखिरमा जब उसले स्वीकार गर्‍यो अनि बाबाले भन्नुभो “योभन्दा बढी अब तिम्रीलाई के प्रमाण चाहियो?” त्यसपछि उसको मनमा आफ्ना गुरु श्रीरामदासको दर्शनको इच्छा भयो। बाबाले उसलाई पछाडि घुम्न भन्नु हुनाको साथ उसले श्रीरामदासस्वामीलाई आफ्नो अगाडि खडा भएको देख्यो। अनि ऊ वहाँको चरणमा पर्न तत्पर हुन लाग्दा लाग्दै वहाँ तुरून्तै अदृश्य हुनुभयो।

त्यसपछि उसले बाबासँग भन्न लाग्यो “हजूर त बूढो जस्तो लाग्नु हुन्छ? के हजूरलाई आफ्नो आयुको जानकारी छ?”

बाबाले सोध्नुभयो,- “तिमीले के भनेको? म बूढो छु भनेको? थोरै टाढासम्म मसँगसँगै दौडेर त हेर।” यस्तो भनेर बाबा दौडन लाग्नुभयो र ऊ पनि वहाँको पछि-पछि दौडन लाग्यो। दौड्दा उठेको पाउको धूलोमा बाबा हराउनु भयो। अनि त्यसैबेला उसको निद्रा पनि खुल्यो।

जगा हुनासाथ ऊ गम्भरतापूर्वक यो सपना उपर विचार गर्न लाग्यो। उसको मनको भावनामा पूरै परिवर्तन भयो। अब उसलाई बाबाको महानताको ज्ञान भयो। उसको लोभी र शंकालु भावना बिलायो र हृदयमा बाबाको चरणप्रति सच्चा भक्ति उर्लियो। त्यो थियो त एउटा सपना मात्र। तर त्यसमा जो प्रश्नोत्तर थिए ती बढी महत्वपूर्ण थिए।

भोलिपल्ट जब सबैजना मसजिदमा आरतीको निमित्त जम्मा भए त्यतिबेला बाबाले उसलाई प्रसादमा लगभग दुई रूपियाँको मिठाई र दुई रूपियाँ नगद आफूसँगबाट दिएर वहाँले आशीर्वाद दिनुभयो। उसलाई केही दिन अरु रोकेर वहाँले आशीर्वाद दिँदै भन्नुभयो “अल्लाहले तिमीलाई धेरै दिनु हुनेछ र अब सबै कुरा राम्रो नै गर्नु हुनेछ।”

बाबाबाट उसलाई धेरै धन त प्राप्त भएन तर वहाँको कृपा त अवश्य नै प्राप्त भयो। त्यसबाट उसको ज्यदै कल्याण भयो। बाटामा उनीहरूलाई मनलमाफिक धन प्राप्त भयो र उनीहरूको यात्रा ज्यादै नै सफल रह्यो। उनीहरूलाई यात्रामा कुनै कष्ट या असुविधा केही भएन र उनीहरू सकुशल आफ्नो घर पुगे।

उनीहरूलाई बाबाका श्रीवचन तथा आशीर्वाद र वहाँको कृपाबाट प्राप्त भएको त्यो आनन्दको सधैंभर सम्झना रहिरह्यो।

यस कथाबाट बाबा कस्तो किसिमले भक्तहरूको नजिकमा गई उनीहरूलाई कल्याणकारी बाटोमा ल्याउनुहुन्थ्यो भन्ने कुराको जानकारी हुन्छ। वहाँ आजसम्म पनि त्यसै गर्दै हुनुहुन्छ।

तेंडुलकर परिवार

बम्बईको नजिक बान्द्रामा बाबाको पूरा भक्त एउटा तेंडुलकर परिवार बस्दथ्यो। श्री युत रधुनाथ राव तेंडुलकरले मराठी भाषामा “श्री साईनाथ भजनमाला” नामक एउटा पुस्तक लेखेका छन्। बाबाका लीलाहरूको मीठो वर्णन भएको लगभग आठसय अंशगपदहरू

(मराठी भाषाको एक प्रकारको पद) समावेश गरिएको छ। यो पुस्तक बाबाका भक्तहरूले पढ्न योग्य छ। तिनको जेठो छोरा बाबु नाम भएकाले डाक्टरी परीक्षा दिनको लागि निरन्तर अभ्यास गरिरहेका थिए। तिनले कैयौं ज्योतिषीहरूलाई आफ्नो जन्मुकुण्डली देखाए। तर सबैले यो वर्ष उनको ग्रह राम्रो छैन। आउँदो वर्ष परीक्षामा बस्नाले उनीलाई अवश्य सफलता प्राप्त हुनेछ भनेर बताए। यो कुराबाट उनीलाई बडो निराश भयो र अशान्त हुन गए। थोरै दिनपछि नै उनकी आमा शिरडी गइन् र त्यहाँ बाबाको दर्शन गरिन्। अरू कुराहरूको साथै उनले केही दिनपछि नै परीक्षामा बस्नु पर्ने आफ्नो छोराको निराशा र अशान्तिको कुरा पनि बाबासँग भनिन्। बाबाले भन्नुभयो- “ आफ्नो छोरालाई ममाथि विश्वास राख्नु भन। सबै भविष्यकथन तथा ज्योतिषीहरूबाट बनाइएको कुंडलीहरूलाई एक कुनामा फेंकेर आफ्नो अभ्यास-क्रम चालू राखी शान्त चित्तले परीक्षामा बस्न भन। ऊ अवश्य नै यस वर्ष नै उत्तीर्ण हुनेछन् उनीलाई निराश हुनुपर्ने कुनै कुरा छैन भन।”

आमाले घरमा आएर बाबाको सन्देश छोरालाई सुनाइदिइन्। उनले कडा परिश्रम गरेर परीक्षामा बसे। सबै प्रश्नपत्रको उत्तर धेरै राम्रोलेखेका थिए। तर पनि उत्तीर्ण हुन योग्य अंक मलाई प्राप्त हुँदैन कि भनी शंकाग्रस्त भएर शोचन लागे। यसैले मौखिक परीक्षामा बस्ने विचार उनले छोडिने दिए। तर परीक्षक त उनको पछाडि लागेका थिए। उनले एउटा विद्यार्थी मार्फत् लिखित परीक्षामा त उत्तीर्ण हुन लायक अंक प्राप्त भएको छ। अब उनले मौखिक परीक्षामा अवश्य नै बस्नु पर्दछ, भन्ने खबर पठाए। यस्तो प्रकारले प्रोत्साहन पाएर तिनी मौखिक परीक्षामा पनि बसेर दुबै परीक्षामा उत्तीर्ण भ। त्यो वर्ष उनको ग्रह-दशा विपरीत हुँदा-हुँदै पनि बाबाको कृपाबाट उनले सफलता पाए। यहाँ केवल यति कुरा मात्र ध्यान दिन योग्य छ कि कष्ट र शंकाको उत्पत्ति अन्तमा दृढ विश्वासमा परिणत हुनजान्छ। जस्तौं नै होओस्, परीक्षा त भएरै छोड्छ तर यदि हामीले बाबामाथि दृढ विश्वास र श्रद्धा राखेर प्रयत्न गर्दै रह्यौं भने हामीलाई सफलता अवश्य नै मिल्ने छ।

यिनै केटाको पिता रघुनाथ राव बम्बईको एउटा विदेशी व्यवसायी फर्ममा नोकी गर्दथे। उनी ज्यादै बूढा भैसकेका थिए। त्यसैले आफ्नो काम राम्रोसँग गर्न सक्दैनथे। यसकारण उनी अब छुट्टी लिएर विश्राम गर्न चाहन्थे। छुट्टी लिएर पनि उनको स्वास्थ्यमा केही विशेष परिवर्तन भएन। अब सेवावाट हटनुभन्दा पहिलेको छुट्टी लिनु आवश्यक भयो। एउटा बूढा र विश्रामपात्र सेवक भएकाले म्यानेजरले उनीलाई पेन्शन दिएर सेवाबाट हटाउने निर्णय गरे। पेन्शन कति दिने भन्ने प्रश्न विचाराधीन थियो उनीलाई एकसय पचास रूपियाँ मासिक तलब मिल्थ्यो। यस हिसाबबाट पेन्शन पचहत्तर रूपियाँ भयो। यो रकम उनको परिवार पालिन नपुग्ने थियो। यसैले उनी चिन्तित थिए। निर्णय हनुभन्दा पन्ध्र दिन पहिले नै श्रीमती तेंडुलकरलाई सपनामा बाबाले दर्शन दिएर भन्नुभयो “पेन्शन एक सय रूपियाँ दिइयोस् भन्ने मेरो इच्छा छ। के तिमीलाई यसबाट सन्तोष हुनेछ?” श्रीमती तेंडुलकरले भनिन् “बाबा म दासीसँग हजूरले के सध्नुभएको। मलाई त हजूरको श्रीचणमा पूर्ण विश्रवास छ।”

बाबाले एकसय रूपियाँ भन्नुभए पनि यसलाई विशेष प्रकरण सोचेर दश रूपियाँ बढी अर्थात् एकशय दश रूपियाँ बढी अर्थात् एकशय दश रूपियाँ पेन्शन निश्चित भयो। बाबा आफ्नो भक्तहरूको निमित्त कस्तो अगाध स्नेह र कति चिन्ता राख्नु हुन्थ्यो।

क्याप्टेन हाटे

खकानेरनिवासी क्याप्टेन हाटे बाबाका परमभक्त थिए। एकपटक सपनामा बाबाले उनीसँग सोध्नुभयो, “के तिमीलाई मेरो विस्मयति भयो? (अर्थात् के तिमीले मलाई बिर्सियो?)” श्री हाटेले वहाँका श्रीचरणमा लुटपुटिएर भने “यदि बालकले आफ्नो आमा बिर्सियो भने के ऊ बाँच्न सक्दछ र?”

यदि भनेर श्री हाटेले तुरून्तै बगैंचामा गई केही सिमी टिपेर ल्याएर एउटा थालीमा सीधा तथा दक्षिणा राखेर बाबालाई चढाउन आए। त्यसैबेला उनको आँखा खुल्यो र उनीलाई ये

सपना हो भन्ने लाग्यो। अनि ती सबै आफूले सपनामा देखेका वस्तुहरू बाबाकहाँ शिरडीमा पठाउने निश्चय गरे।

केही दिन पछि उनी ग्वालियर आएर त्यहाँबाट आफ्ना एकजना मित्रलाई बाह रूपियाँ मनिअर्डर पठाए। पत्रमा दुई रूपियाँको सीधा सामग्री र सिमी किनी साथै दश रूपियाँ दक्षिणाको रूपमा साथमा राखेर मेरो तर्फबाट बाबामा चढाइदिनु भनी लेखे। उनको मित्रले शिरडीमा आएर सबै वस्तु त जम्मा गरे, तर सिमी प्राप्त गर्न अत्यन्त गाह्रो पन्यो। केहीबेर पछि नै एउटी स्वास्नी मानिसलाई शिरमा टोकरी राखेर अगाडिबाट आउन लागेकी देखे। त्यो टोकरीमा सिमी बाहेक केही नभएको देखेर उनीलाई आश्चर्य लाग्यो। अनि उनले सिमी किनी सबै जम्मा गरिएका बस्तु लिई मसजिदमा गएर श्रीहाटेको तरफबाट बाबालाई चढाइदिए। भोलिपल्ट निमोणकरले नैवेद्य (भात र सिमीको तरकारी) तैयार गरी बाबालाई भोजन गराए। बाबाले भोजनमा केवल सिमी मात्र खानु भयो। अरू चीजहरूलाई छुनुसम्म पनि भएन। यो देखेर सबै जनालाई ठूलो आश्चर्य लाग्यो। जब क्याप्टेन हाटेले उनको मित्रद्वारा यो समाचार पाए त्यसबेला उनी गद्गद् भए। उनको खुशीको पारावारै भएन।

पवित्र रूपियाँ

अर्को एउटा मौकामा क्याप्टेन हाटेले बाबाको पवित्र करकमलद्वारा छोइएको एक रूपियाँ ल्याएर आफ्नो घरमा अवश्य नै राख्नु पर्छ भन्ने विचार गरे। अचानक नै उनको भेट शिरडी जान लागेका एउटा मित्रसँग भयो। उनको हातमा नै हाटेले एक रूपियाँ पठाइदिए। शिरडी पुगी बाबालाई यथायोग्य प्रणाम गरे पछि उनले (मित्रले) दक्षिणा चढाए जुन वहाँले तुरून्त जेबमा राख्नुभयो। त्यस पछि नै उनले क्याप्टेन हाटेको रूपियाँ पनि अर्पण गरे। यसलाई वहाँले हातमा लिएर गौर गरेर हेर्न लाग्नुभयो। वहाँले त्यसमा अंकित भएको चित्रलाई माथि पारी बूढी औँलामा राखेर बजार्नु भयो र आफ्ना हातमा लिएर हेर्ने लाग्नुभयो। अनि वहाँले हाटेको मित्रलाई उदी (विभूति) सहित यो रूपियाँ आफ्ना मित्रलाई फर्काइदिनु मलाई उनीबाट केही चाहिएको छैन। उनी आनन्दपूर्वक रहून् भनिदिनु भन्नुभयो।

मित्रले ग्वालियरमा आएर त्यो रूपियाँ हाटेलाई दिई शिरडीमा भएको सबै कुरा सुनाए। त्यो सुने हाटेलाई बडो प्रसन्नता भयो। साथै उनीलाई बाबा सदैव असल विचारलाई प्रोत्साहित गर्नुहुन्छ भन्ने अनुभव भयो। यसरी बाबाले उनको मनको इच्छापूर्ण गरिदिनुभयो।

श्री वामन नार्वेकर

पाठकगण। अब एउटा भिन्नै किसिमको कथा सुन्नुहोस्। एउटा वामन नार्वेकर नाम भएका महारथको साईचरणमा प्रगाढ प्रेम थियो। एकपटक उनले एक पट्टि राम, लक्ष्मण र सीताको साथै अर्कोपट्टि हात जोडेका हनुमान्को चित्र अंकित भएको मुद्रा ल्याए। उनले यो मुद्रा बबालाई वहाँले यसलाई आफ्ना हातको छुवाइले पवित्र गरेर उदी सहित फर्काइ दिने अभिप्रायले चढाए। तर बाबाले त्यसलाई तुरुन्तै आफ्नो जेबमा राख्नु भयो। ग्रामाले वामनरावको इच्छा बताएर उनीलाई यो मुद्रा फिर्ता गरिदिन अनुरोध गरे। अनि बाबाले वामन रावको अगाडि नै भन्नुभयो “यो उनीलाई किन फर्काउने। यसलाई त मैले आफ्ना साथमा राख्नुपर्छ। यदि उनी यसको सट्टामा पच्चीस रूपियाँ दिन स्वीकार गर्छन् भने म यसलाई फर्काइदिनछु।”

त्यो मुद्रा फिर्ता पाउनको लागि वामनरावले पच्चीस रूपियाँ जम्मा गरेर वहाँलाई चढाए। त्यपछि बाबाले भन्नुभयो, “यो मुद्राको मूल्य त पच्चीस रूपियाँभन्दा पनि बढी छ। ग्रामा। तिमीले यसलाई आफ्ना भँडारमा जम्मा गरेर आफ्नो देवालयमा स्थापित गरी यसलाई पूजा गर।”

वहाँले यस्तो नीति किन लिनुभयो भनी सोध्ने साहस कसैमा थिएन। कसको लागि केहिले के उपयुक्त छ भन्ने कुरा त केवल बाबा नै जान्नुहोस्।

श्री सद्गुरु साईनाथमा अर्पण होस्।
मंगल होस्॥